ΑΓΓΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ MICHAEL ORME

Ο ΠΡΟΔΟΤΗΣ

— Ὅταν μάθῃς, φίλε μου, τὴν ἱστορία μου, εἶμαι βέβαιος ὅτι θὰ διακόψῃς καθε σχέσι μαζί μου. Γιατὶ ἕνας τίμιος ἄνδρας δὲ μπορεῖ νἄχῃ φίλο ἕναν ἄτιμο, ἕναν προδότη, ποὺ θέλησε κάποτε νὰ πουλήσῃ τὴν πατρίδα του.

Αὐτὰ τὰ λόγια μοῦ εἶπε ἄξαφνα ὁ Ρόμπερ Μπέλλαμυ.

Ἐγὼ ξαφνιάστηκα. Εἰν'ἀλήθεια ὅτι δὲν τὸν ἐγνώριζα καὶ πολὺν καιρό. Ἔτυχε κάποτε, πρὸ ἡμερῶν, νὰ τὸν γνωρίσω σὲ μιὰ λέσχη, κι' ἀπὸ τότε γίναμε στενοὶ φίλοι. Ἀλλὰ τέτοιο πρᾶγμα δὲν περίμενα ποτὲ νὰ μοῦ πῇ, γιατὶ φαινότανε πολὺ καλὸς καὶ καθὼς πρέπει νέος.

— Ναί, ναί, ἐξακολούθησε ὁ φίλος μου. Δυστυχῶς ἔτσι εἶναι. Θέλησα νὰ προδώσω κάποτε τὴν πατρίδα μου, ἀλλὰ μοῦ ἔτυχε κᾶτι πολὺ παράξενο, κι' αὐτὸ εὐτυχῶς μ' ἐμπόδισε. Θὰ στὰ πῶ ἀμέσως ὅλα, γιατὶ πρέπει νὰ τὰ μάθῃς...

Ἐγὼ δὲν εἶπα τίποτα, κι' ὁ Ρόμπερ Μπέλλαμυ, ἄρχισε νὰ μοῦ διηγεῖται τὴν «ἱστορία του» :

«Στὰ νειάτα μου δὲν ἤμουνα ὅπως εἶμαι τώρα. Τώρα εὐτυχῶς διορθώθηκα, γιατὶ ἂν δὲν διορθωνόμουνα, οὔτε ἐγὼ δὲν ξέρω τὶ θὰ γινόμουνα. Ἔφαγα ὅλη μου τὴν περιουσία στὰ χαρτιὰ καὶ στὰ γλέντια κι' ἔμεινα ἀπένταρος.

Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ἤμουν ἀκόλουθος σὲ μιὰ πρεσβεία. Καταλαβαίνεις λοιπὸν ὅτι εἶξερα μυστικὰ τοῦ Κράτους σπουδαῖα. Τὴν ἄνοιξι, θυμᾶμαι, τοῦ 1914 οἱ δουλειές μου πήγαιναν πολὺ ἄσχημα. Εἴμουν γεμάτος χρέη καὶ δὲν εἶχα πεντάρα γιὰ νὰ πληρώσω κι' οὔτε εἶχα καμμιὰ ἐλπίδα ὅτι ἴσως εὕρισκα ἀπὸ κανένα φίλο μου.

Γύριζα, θυμᾶμαι, στοὺς δρόμους, καὶ ἡ μόνη μου σκέψις ἤτανε πῶς νὰ βρῶ λεφτά. Τρεῖς λέξεις χοροπηδοῦσαν ὁλοένα στὸ μυαλό μου καὶ κατεβαίναν συχνὰ καὶ στὴ γλῶσσα μου, αὐτές :

«Τὶ νὰ πουλήσω;.. Τὶ νὰ πουλήσω;.. Τὶ νὰ πουλήσω;..»

Αὐτὴ ἡ κατάσταση βάστηξε κάμποσες μέρες. Τέλος, μιὰ βραδιά, μοῦ φάνηκε πὼς ἦρθε ὁ διάβολος ὁ ἴδιος καὶ μοῦ ψιθύρισε κάτι στ' αὐτί. Καὶ τότε σκέφθηκα ὅτι κάτι μοῦμενε ἀκόμα νὰ πουλήσω. Ναί, ναί, κάτι μοῦμενε, κάτι εἶχα ἀκόμα. Ὡς ὑπάλληλος τῆς Πρεσβείας αὐτῆς, ἀπὸ τοὺς ἐμπίστους τοῦ πρεσβευτοῦ, εἶξερα μυστικά, στρατιωτικῆς ἰδίως φύσεως, ποὺ θᾶτανε πολύτιμα σ' ἕνα ἐχθρικὸ κράτος. Καὶ εἶξερα ἀκόμη ὅτι ἡ πολιτικὴ κατάστασις τῆς Εὐρώπης δὲν εἶταν καὶ τόσο ὁμαλὴ κι' ὅτι ὁ πόλεμος εἶταν ἀναπόφευκτος.

Φαίνεται ὅτι καὶ διανοητικῶς δὲν εἶμουν καὶ τόσο καλά, γιατὶ χωρὶς πολλὲς σκέψεις ἀποφάσισα νὰ πουλήσω τὰ μυστικὰ ποὺ εἶξερα στὸ πιὸ ἐνδιαφερόμενο Κράτος.

Φρόντισα λοιπὸν νὰ συννενοηθῶ διὰ μέσου τρίτων.

Καὶ σὲ λίγες μέρες, ἕνα δεῖλι, βρισκόμουν σ' ἕνα διαμέρισμα τοῦ «Ξενοδοχείου τῶν Ἐκλεκτῶν» τῶν Βρυξελλῶν, ὅπου, καθὼς μ' εἶχαν πληροφορήσει, θὰ συναντοῦσα τοὺς ἐνδιαφερομένους ν' ἀγοράσουν τὰ μυστικὰ τῆς πατρίδος μου.

Στὴ μέση τῆς κάμαρας στεκόταν ὄρθια μιὰ γυναῖκα. Ἦταν ὄμορφη, πάρα πολὺ ὄμορφη. Ἦρθε κοντά μου χαμογελῶντας καὶ μοῦ μίλησε μὲ μιὰ ἀνεπαίσθητη ξενικὴ προφορά. Δὲν μπόρεσα νὰ καταλάβω τὶ ἤτανε... Νομίζω πὼς ἤτανε Γερμανίδα.

— Καλησπέρα σας, κύριε Μπέλλαμυ, μοῦ εἶπε.

Ἔπειτα ἀρχίσαμε νὰ μιλοῦμε γιὰ τὶς ὑποθέσεις ποὺ μᾶς ἐνδιέφεραν. Εἶδα τότε πὼς ἤξερε πάρα πολλὰ πράγματα γιὰ μένα. Ποῦ νὰ τἄχε μάθει ἄραγε ; Ποιὸς νὰ τῆς τἄχε πῆ ; ἤξερε γιὰ τὶς τρέλλες μου, τὰ χρέη μου,τὶς οἰκονομικές μου δυσκολίες καὶ στενοχωρίες, γιὰ ὅλα. Ἦτανε πολὺ παράξενη ἡ συνέντευξίς μας ! Ἡ ὥρα ὅμως περνοῦσε... Ἔπρεπε νὰ τῆς δώσω τὰ ἐμπιστευτικὰ ἔγγραφα ποὺ εἶχα φέρει μαζί μου.

Καὶ ὅμως,ἔννοιωθα πὼς δὲ μποροῦσα νὰ τὸ κόνω αὐτό. Ἀδύνατο! Κάτι ἐπαναστατοῦσε μέσα μου...

Ἡ γυναῖκα αὐτὴ –Λιάνα Στόκε μοῦπε πὼς ἦταν τὄνομά της– μοῦ πρόσφερε ἕνα μεγάλο χρηματικὸ ποσὸ ἐκ μέρους τῆς κυβερνήσεως τοῦ κράτους τοῦ ὁποίου ἦταν αὐτή κατάσκοπος. Ὁ πειρασμὸς ἤτανε μεγάλος. Καὶ ὅμως δίσταζα, δίσταζα πολύ.

Συγχρόνως δὲ μοῦ φαινότανε πὼς »ἄτι μὲσπρωχνε νὰ πάω νὰ δῶ τὶ παρίσταναν μερικὲς εἰκόνες ποὺ εἶταν κρεμασμένες καὶ μόλις τίς ξεχώριζα στὸν τοῖχο. Κάτι μοῦλεγε νὰ σηκωθῶ ἀμέσως καὶ νὰ φύγω. Καὶ ἑτοιμάστηκα. Ἀπότομα, σηκώθηκα νὰ φύγω.

Ἅμα τῶδε αὐτὸ ἡ Λιάνα Στόκε, σηκώθηκε κι' αὐτή θυμωμένη, μοῦπε πὼς ὤφειλα νὰ τῆς δώσω τὰ ἔγγραφα ποῦ κρατοῦσα. Ἐγὼ ὅμως τὸ εἶχα μετανοήσει, καὶ εἶχα πάρει πειὰ τὴν ἀπόφασι νὰ φύγω χωρὶς νὰ τῆς δώσω τίποτα.

Αὐτὴ ὅμως δὲν ἐννοοῦσε νὰ μ' ἀφίσῃ νὰ φύγω ἔτσι. Μοῦ πρέσφερε διπλάσιο χρηματικὸ ποσόν. Ἀλλὰ ἐγώ, σοῦ εἶπα, εἶχα ἀλλάξει γνώμη. Ἄνοιξα λοιπὸν τὴν πόρτα καὶ βγῆκα ἔξω...

Ἀλλὰ ἡ Λιάνα μοῦ φώναξε νὰ γυρίσω μὲ γλυκειὰ φωνή, καὶ μοῦπε τότε ὅτι κανένας δὲν εἶχε φύγει δυσαρεστημένος ἀπὸ τὸ σπίτι της. Δὲν ξέρω πὼς τότε μὲ κατάφερε καὶ ξαναμπῆκα μέσα.

Νὰ μὴ στὰ πολυλογῶ ὅτι δὲν εἶχε κατωρθώσει τὸ χρῆμα, τὰ κατώρθωσε ἡ γυναῖκα. Κι' ἤμουνα ἕτοιμος νὰ τῆς δώσω τὰ ἔγγραφα...

Ἡ Λιάνα ὅμως δὲ βιαζότανε νὰ τὰ πάρῃ. Φαίνεται ὅτι φοβότανε μὴ τὸ μετανοιώσω πάλι καὶ τῆς πῶ νὰ μοῦ τὰ ἐπιστρέψῃ. Θέλησε λοιπὸν νὰ μὲ καλοπιάσῃ.

Μὲ πῆρε ἀπὸ τὸ χέρι καὶ μὲ κάθησε στὸν καναπέ. Καθήσαμε μαζὶ ἀρκετὴν ὥρα καὶ εἴπαμε πολλά : ἡ σατανικὴ αὐτὴ γυναίκα μὲ εἶχε ἀφοπλίσει τελείως· μὲ εἶχε κατακτήσει.

Μιὰ στιγμὴ ὅμως, σιγὰ- σιγά, μὰ καὶ ξαφνικά, κι' ἕνας ἄλλος ἦχος μοῦ φάνηκε πὼς ἄρχισε ν' ἀκούγεται μαζὶ μὲ τῆς Λιάνας τὴ φωνὴ τὴ γλυκειὰ καὶ σαγηνευτική.

Ἄκουγα κάτι νὰ χτυπᾷ κανονικὰ καὶ ρυθμικά· τὶ ἤτανε αὐτὸ ποὺ χτυποῦσε, σὰν ταμποῦρλο ; Σκέφθηκα στὴν ἀρχὴ μήπως εἶχα γελαστεῖ... μήπως χτυποῦσαν τὰ μηλίγγια μου. Ἀλλὰ ὄχι ! Ἦτανε ταμποῦρλο ! Χτυποῦσε ἔξω, μακρυά... Ἀ ναί, τώρα τἄκουγα καλά... Ἦτανε πολλὰ ταμποῦρλα... Καὶ σάλπιγγες μαζί !.. Ταμποῦρλα καὶ σάλπιγγες ! Στρατός! Ὅσο πήγαινα καὶ πλησίαζα...

Τὸ εἶπα τῆς Λιάνας ἡ ὁποία φαινόταν σὰ νὰ μὴ δίνῃ καμμιὰ προσοχὴ σ' αὐτό, κι' αὐτὴ μοῦπε ὅτι ἔτσι θὰ κάνανε τ'αὐτιά μου. Δὲν ἄκουγε τίποτε ἀπ' ὅλα αὐτά.

Ἄφησα τότε τὴ Λιάνα κι' ἔτρεξα στὸ παράθυρο.

Ἕνα ἀπόσπασμα ἄγγλων γρεναδιέρων περνοῦσε κάτω! Φοροῦσαν κάτι παράξενες στολὲς ἀπὸ κεῖνες ποὺ φοροῦσαν ἐδῶ καὶ ἑκατὸ χρόνια ! Μπαίνανε μέσα στὴν πόλι, μὲ τοὺς σάλπιγκτές τους, τοὺς τυμπανιστάς, μ' ὅλα! Ἐπὶ κεφαλῆς ἦταν ἕνας νεαρὸς ἀξιωματικός, καβάλλα σ' ἕνα ψηλὸ ἄλογο. Καθὼς περνοῦσε κάτω ἀπ' τὸ παράθυρό μου, ὁ ἀξιωματικὸς αὐτὸς κράτησε λίγο πίσω τἄλογό του καὶ κύτταξε κατ' ἐπάνω. Μὲ κύτταξε μέσα στὰ μάτια. Καὶ τότε εἶδα κι' ἐγὼ καὶ κατάλαβα ἀμέσως...Ἦτανε ὁ παπποῦς μου, τοῦ πατέρα μου ὁ πατέρας, ποὺ ἦτανε ἀξιωματικὸς τοῦ σώματος τῶν Γρεναδιέρων, καὶ ποὺ σκοτώθηκε πολεμῶντας γενναῖα γιὰ τὴν πατρίδα του στὴ μάχη τοῦ Βατερλώ.Τὸν εἶξερα ἀπὸ εἰκόνες καὶ μοῦμοιαζε στὸ πρόσωπο καταπληκτικά. Ἔρριξε ἕνα βλέμμα περιφρονήσεως σὲ μένα τὸν ἀνάξιον ἔγγονό του καὶ προχώρησε.

Ἐγὼ ἄνοιξα τότε τὸ παράθυρο καὶ τοῦ φώναξα δυνατά :

— Καταλαβαίνω, κύριε, καταλαβαίνω! Μὴ νομίζετε πῶς δὲν καταλαβαίνω.

Πράγματι, εἶχα πολὺ καλὰ καταλάβει. Ἀλλὰ συγχρόνως ὁ στρατὸς κι' ὁ ἀξιωματικὸς χάθηκαν ἀπὸ τὰ μάτια κσὶ δὲν ἄκουσα πιὰ κανένα ἦχο σάλπιγγος καὶ τυμπάνων. Τὸ δραμά μου εἶχε διαλυθεῖ ἀλλὰ μὲ εἶχε σώσει !

— Τὶ σημαίνει αὐτό, κύριε ; μοῦ εἶπε τότε ἡ Λιάνα. Μᾶς ἐπρόδωσες ; Ἦτανε σύνθημα αὐτό ;

— Ὄχι, κυρία, δὲν σᾶς ἐπρόδωσα, τῆς εἶπα. Ἡσυχάστε.

Μ' αὐτὰ τὰ λόγια, πῆγα ἀμέσως στὴ γωνία, ὅπου ἦταν ἀναμμένη μιὰ μεγάλη σόμπα.

— Τὶ κάνεις ; μοῦ φώναξε ἡ κυρία.

Ἀλλὰ ἐγὼ εἶχα πάρει πιὰ τὴν ἀπόφασί μου. Κι' ἔρριξα τὰ πολύτιμα χαρτιὰ ποὺ κρατοῦσα καὶ ποὺ εἶχα σκοπὸ νὰ τῆς δώσω, μέσα στ' ἀναμμένα κάρβουνα.

Χωρὶς νὰ πῶ τίποτα ἔκανα νὰ φύγω. Ἡ ξένη κυρία θέλησε νὰ μὲ κρατήσῃ.

Ἀλλὰ ἐγὼ δὲν εἶχα σκοπὸ νὰ μείνω ἐκεῖ. Κι' ἔφυγα ἀμέσως.

Ξέρεις ὅμως τὶ παρίσταναν οἱ εἰκόνες ἐκεῖνες μέσα στὴν κάμαρα τοῦ ξενοδοχείου ; Τὶ νομίζεις ;

Τὴ στιγμὴ ποὺ ἔφευγα, τὶς κύτταξα καὶ εἶδα. Καὶ τότε κατάλαβα γιατὶ προτήτερα κάτι μ' ἔσπρωχνε νὰ τὶς κυττάξω

Εἶδα ὅτι ἡ μιὰ παρίστανε τὸν Οὐέλλιγκτον, τὸν Ἄγγλο στρατηγὸ ποὺ νίκησε στὴ μάχη τοῦ Βατερλώ. Καὶ ἡ ἄλλη τὸ νεαρὸ ἀξιωματικό, τὸν παπποῦ μου, ποὺ μόλις εἶχε περάσει ἀπέξω ἐπὶ κεφαλῆς τῶν Ἄγγλων Γρεναδιέρων...

Πῶς εἶχε βρεθεῖ ἐκεῖ ἀκόμα δὲν μπορῶ νὰ καταλάβω.

Ἀρχίσαμε νὰ μιλοῦμε γιὰ τὶς ὑποθέσεις ποὺ μᾶς ἐνδιέφεραν.